

Димка МИТЕВА

ДОЛГО ЧЕКАНО ИЗДАНИЕ

(По повод преиздавањето на Правописот на македонскиот литературен јазик со Правописен речник).

„Нова Македонија“, 11.
септември (вторник), Скопје
1979, стр. 13.

Деновиве, во издание на „Просветно дело“, се појави ново, иако всушност неизменето, издание на Правописот на македонскиот литературен јазик со Правописен речник, излезен пред десетина години, поточно во 1970 година, на 610 страници. Книгата е колективен труд на нашите познати работници на полето на македонскиот јазик **Божо ВИДОЕСКИ, Тодор ДИМИТРОВСКИ, Кирил КОНЕСКИ, Крум ТОШЕВ и Рада УГРИНОВА-СКАЛОВСКА** – сите ученици-современици-следбеници на Крсте Петков Мисирков и Блаже Конески.

Набргу по излегувањето, ова издание, инаку од редот на оние без кои не може да се замисли една културна средина, беше исцрпено. Во последниве пет-шест години новите генерации, пред сè студентите и учениците, мошне тешко доаѓаа до него. За него се интересираа и многубројните проучувачи на македонскиот јазик, студенти и наставници во лекторатите за македонскиот јазик на повеќе универзитети во странство, но со години веќе нивниот интрес да ја имаат оваа книга не можеше да биде задоволен. Буквално, оваа книга стана библиографска реткост. Затоа потфатот на „Просветно дело“, колку ѝ да е задоцнет, мора да биде најтопло поздравен.

За оние читатели што немале можност да ја имаат в раце оваа книга колку и да го сакале тоа, да ја предадеме, најкусо, нејзината содржина. По Предговорот, во кој се ис-

такнува дека „принципите врз кои се заснова нашиот правопис и правописните правила се покажаа мошне солидни и ја издржаа пробата на времето“ и затоа „не треба да се засега во веќе установените принципи и правила, туку тие да бидат поподробно обработени и, таму каде што е потребно, да бидат доуточнети и дополнети“, следува општиот дел (стр. 1–148). Во него се изложени, многу поподробно одошто во претходните изданија на Правописот, правописните правила на нашиот литературен јазик. Доволно ќе биде овде да посочиме дека транскрипцијата на туѓите имиња (словенски и несловенски) е предадено на 33 страници, а интерпункцијата на 42 страници. Потоа, следува правописен речник со околу 30.000 збора, од кои се дадени и оние форми што претставуваат интерес од правописен аспект. Ако се има предвид дека се тоа зборови на литературниот јазик, јасно е колку оваа книга, од својата појава во 1970 година има придонесено за усвојувањето на неговата лексика.

Со излегувањето на Правописот на македонскиот литературен јазик со правописен речник се пополнува една голема празнина. Така, постојано присутна, таа ќе ја врши својата функција: да биде помагач и консултант во усвојувањето и применувањето на правописните правила на нашиот јазик.

Секако, може да се постави и прашањето: зошто да се објави неизменето издание? Очевидно е дека, со оглед на она што го рековме за постојаната присутност на оваа книга, можело да се подготви едно ново, проширено издание. Но тоа, се разбира, не зависи само од составувачите на Правописот, туку и од издавачот и факторите што би го помогнале неговото издавање. Зашто, колку и да е добар еден правописен труд тој секогаш има потреба од дополнувања (и во правилата, и, особено во речникот). Да се надеваме дека периодот до издавањето на едно такво проширено издание нема да биде толку долг.